

Melding om vedtak

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Nasjonal ramme for vindkraft - høringsuttalelse

Kommunestyret- 19/038, har i møte 28.05.2019 fattet følgende vedtak:

Fjellaområdet er et urørt og attraktivt friluftsområde som strekker seg over kommunene Marker, Rakkestad og Eidsberg. Marker kommune praktiserer et sterkt vern av området i dag. Følgelig vil Marker kommune vil på det sterkeste anmode om at det utpekte området for vindkraft i Fjellaområdet i kommunene Rakkestad og Eidsberg i Østfold tas ut av planen.

Begrunnelse:

Den rettslige status for Fjella-området i Marker er rettslig beskyttet mot vindmøller og andre vesentlige tiltak. En mindre del av området har vært vernet som naturreservat siden 22. des. 1978, og ny verneforskrift for et betydelig større areal naturreservat i Marker og litt i Rakkestad ble vedtatt ved Kgl. res. 13. des. 2013 (FOR-2013-12-13-1458). Naturreservat er den strengeste verneform etter naturmangfoldloven, noe som innebærer at det ikke må gjøres inngrep innenfor vernesonen i det hele tatt.

Også lokale vedtak skjermer Vestfjella i Marker. Kommuneplanen tillater verken hytter eller annen bebyggelse i Fjella-området. Forbudet håndheves og videreføres i kommende kommuneplan. Den kommunale, frivillige skjermingen gjelder ikke kun naturreservatet, men hele Vestfjella i Marker.

Naturreservatet er ansett å ha særskilt naturvitenskapelig verdi. De nasjonale verneinteresser tilsier at Fjella-området i nabokommunene Eidsberg og Rakkestad også skjermes mot utbygging av vindkraftanlegg eller andre vesentlige tiltak, slik at vi kan bevare et stort, sammenhengende naturområde uberørt.

Med hilsen

Hanne Beate Vigen Hattestad
Utvalgssekr.

Kopi til

Vidar Østenby

Østfold Fylkeskommune

Postboks 220

1702

SARPSBORG

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
19/033	Plan- og miljøutvalget	14.05.2019
19/038	Kommunestyret	28.05.2019

Nasjonal ramme for vindkraft - høringsuttalelse**Kommunestyret 28.05.2019:****KS- 19/038 Vedtak:**

Fjellaområdet er et urørt og attraktivt friluftsområde som strekker seg over kommunene Marker, Rakkestad og Eidsberg. Marker kommune praktiserer et sterkt vern av området i dag. Følgelig vil Marker kommune vil på det sterkeste anmode om at det utpekte området for vindkraft i Fjellaområdet i kommunene Rakkestad og Eidsberg i Østfold tas ut av planen.

Begrunnelse:

Den rettslige status for Fjella-området i Marker er rettslig beskyttet mot vindmøller og andre vesentlige tiltak. En mindre del av området har vært vernet som naturreservat siden 22. des. 1978, og ny verneforskrift for et betydelig større areal naturreservat i Marker og litt i Rakkestad ble vedtatt ved Kgl. res. 13. des. 2013 (FOR-2013-12-13-1458). Naturreservat er den strengeste verneform etter naturmangfoldloven, noe som innebærer at det ikke må gjøres inngrep innenfor vernesonen i det hele tatt.

Også lokale vedtak skjermer Vestfjella i Marker. Kommuneplanen tillater verken hytter eller annen bebyggelse i Fjella-området. Forbudet håndheves og videreføres i kommende kommuneplan. Den kommunale, frivillige skjermingen gjelder ikke kun naturreservatet, men hele Vestfjella i Marker.

Naturreservatet er ansett å ha særskilt naturvitenskapelig verdi. De nasjonale verneinteresser tilsier at Fjella-området i nabokommunene Eidsberg og Rakkestad også skjermes mot utbygging av vindkraftanlegg eller andre vesentlige tiltak, slik at vi kan bevare et stort, sammenhengende naturområde uberørt.

Behandling:

Forslag fra Marker V:

Marker kommune ber om at det utpekte området for vindkraft i Fjellaområdet i Østfold tas ut av planforslaget.

Området består av uberørt natur med uvurderlig rekreasjonsverdi.

Området som foreslått er i konflikt med sone for etablering av truede og nært truede arter, inklusive fiskeørn, vandrefalk og rovvilt.

Forslag fra plan og miljø: 24

Forslag fra Marker V: 1

Tilleggsforslag (begrunnelse for vedtaket) fra Marker H, Marker Ap og Marker Sp, Marker Krf:

Den rettslige status for Fjella-området i Marker er rettslig beskyttet mot vindmøller og andre vesentlige tiltak. En mindre del av området har vært vernet som naturreservat siden 22. des. 1978, og ny verneforskrift for et betydelig større areal naturreservat i Marker og litt i Rakkestad ble vedtatt ved Kgl. res. 13. des. 2013 (FOR-2013-12-13-1458). Naturreservat er den strengeste verneform etter naturmangfoldloven, noe som innebærer at det ikke må gjøres inngrep innenfor vernesonen i det hele tatt.

Også lokale vedtak skjermer Vestfjella i Marker. Kommuneplanen tillater verken hytter eller annen bebyggelse i Fjella-området. Forbudet håndheves og videreføres i kommende kommuneplan. Den kommunale, frivillige skjermingen gjelder ikke kun naturreservatet, men hele Vestfjella i Marker.

Naturreservatet er ansett å ha særskilt naturvitenskapelig verdi. De nasjonale verneinteresser tilsier at Fjella-området i nabokommunene Eidsberg og Rakkestad også skjermes mot utbygging av vindkraftanlegg eller andre vesentlige tiltak, slik at vi kan bevare et stort, sammenhengende naturområde uberørt.

Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Plan- og miljøutvalget 14.05.2019:

PM- 19/033 Vedtak:

Fjellaområdet er et urørt og attraktivt friluftsområde som strekker seg over kommunene Marker, Rakkestad og Eidsberg. Marker kommune praktiserer et sterkt vern av området i dag. Følgelig vil Marker kommune vil på det sterkeste anmode om at det utpekte området for vindkraft i Fjellaområdet i kommunene Rakkestad og Eidsberg i Østfold tas ut av planen. Det foreslås noen presiseringer i saksframlegget som skal til kommunestyret.

Behandling:

Representanten Terje Nilsen (AP), fremmet følgende forslag til vedtak:

Fjellaområdet er et urørt og attraktivt friluftsområde som strekker seg over kommunene Marker, Rakkestad og Eidsberg. Marker kommune praktiserer et sterkt vern av området i dag. Følgelig vil Marker kommune vil på det sterkeste anmode om at det utpekte området for vindkraft i Fjellaområdet i kommunene Rakkestad og Eidsberg i Østfold tas ut av planen. Det foreslås noen presiseringer i saksframlegget som skal til kommunestyret. Terje Nilsen (AP) sitt forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak:

Marker kommune vil på det sterkeste anmode om at det utpekte området for vindkraft i Fjella-området i Østfold tas ut av planen.

Saken gjelder:

Nasjonal ramme for bygging av vindkraft på land med utpeking av områder som er egnet for nærmere vurdering av utbygging.

Denne saken skal sluttbehandles av: Kommunestyret

Bakgrunn og saksopplysninger:

Olje- og energidepartementet ga i brev av 9.2.2017 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å lede et arbeid med å lage et forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Forslaget skulle inneholde et oppdatert kunnskapsgrunnlag for landbasert vindkraft og kart med forslag til de mest egnede områdene for lokalisering av vindkraft. Forslaget som er fremlagt er et resultat av en bred og omfattende prosess hvor også Marker kommune har gitt innspill i prosessen.

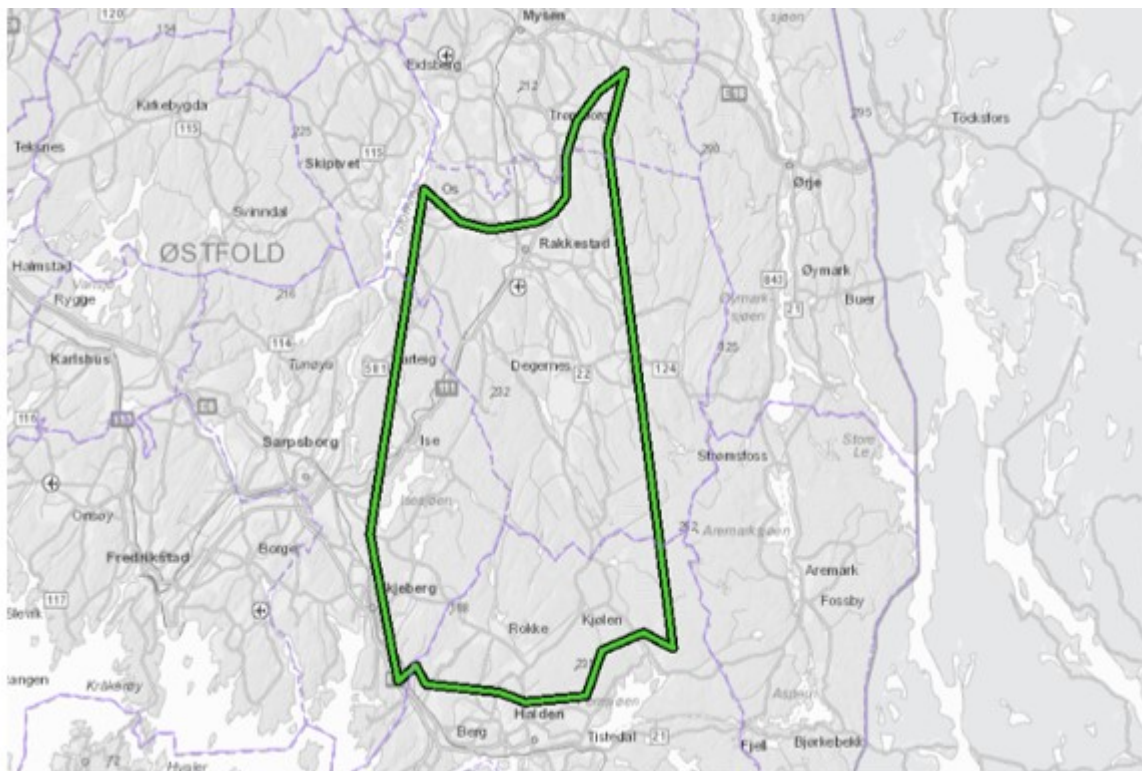
En del av oppdraget med forslaget til nasjonal ramme var også et oppdatert kunnskapsgrunnlag om hvordan vindkraft kan påvirke miljø- og samfunnsinteresser. Kunnskapsgrunnlaget består av

21 temarapporter med oppdatert faglig kunnskap og vurderinger av hvordan fagkunnskapen bør anvendes i vindkraftsaker.

Det henvises til NVE's hjemmeside som inneholder svært mye informasjon og kart, <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/>

Temarapportene er basert på gjennomgang av norske og internasjonale forskningsartikler og annen litteratur, erfaringer fra tidligere konsesjonsbehandling av vindkraftsaker og erfaringer fra vindkraftverk i drift. Nasjonale fagmyndigheter og andre med ansvar innenfor de ulike temaene har vært invitert til å delta aktivt i utarbeidelsen av rapportene.

Den andre delen av NVE's forslag til nasjonal ramme er et kart med de 13 områdene som NVE mener er mest egnet for ny vindkraftutbygging i Norge. Områdene er spredt i Norge, og berører alle fylker med unntak av Oslo, Akershus, Oppland og Troms. De fleste områdene ligger mellom kyststripen og høyfjellet, men også noen i innlandet, herunder i Østfold.

Området som er utpekt i Østfold omfatter store deler av Fjella-området. I et tidligere forslag var også områdene i Aremark og Marker med, men disse er nå tatt ut.

Utpeking av områdene medfører ingen endelig vurdering av områdenes egnethet, da det er konsesjonsbehandlingen skal avgjøre om et sted er egnet for vindkraft eller ikke.

I rapporten heter det at:

«NVEs forslag til de mest egnede områdene for ny vindkraft er et resultat av omfattende analyser. Disse analysene er utført på et overordnet nivå. Det følger av metodene som er anvendt at det vil være mange steder innenfor de utpekte områdene som er lite egnet for vindkraft. Samtidig kan steder utenfor områdene være egnet. Enkeltprosjekter må derfor vurderes konkret i en konsesjonsbehandling før det kan avgjøres om et sted er egnet for vindkraft. Kartet kan likevel brukes som et styringsverktøy for hvilke områder som vil bli prioritert framover. Det vil være mulig å søke om konsesjon også utenfor de utvalgte områdene. Som det framgår av oppdragsbrevet fra OED, skal det imidlertid være vanskeligere å få konsesjon i et område som ikke er pekt ut i den nasjonale rammen. NVE legger ikke opp til å gi slike saker samme prioritet».

Marker kommune har i brev av 27.08.2018 kommet med innspill i prosessen. Her heter det:

«Marker kommune vil vise til sin tidligere behandling av forslag til etablering av vindkraft i kommunen (Høgås, Joarknatten og Elgås), og til Regional plan for vindkraft i Østfold. I begge disse anbefales det sterkt ikke å etablere vindkraft i de områdene som betegnes som Fjella-landskapet.

Fjella-området er et stort sammenhengende skogområde i det ellers så tettbebygde Østfold. Dette området behandles svært restriktivt når det gjelder all form for utbygging, og vindkraft i dette området anses lite aktuelt, noe også den regionale planen konkluderer med.

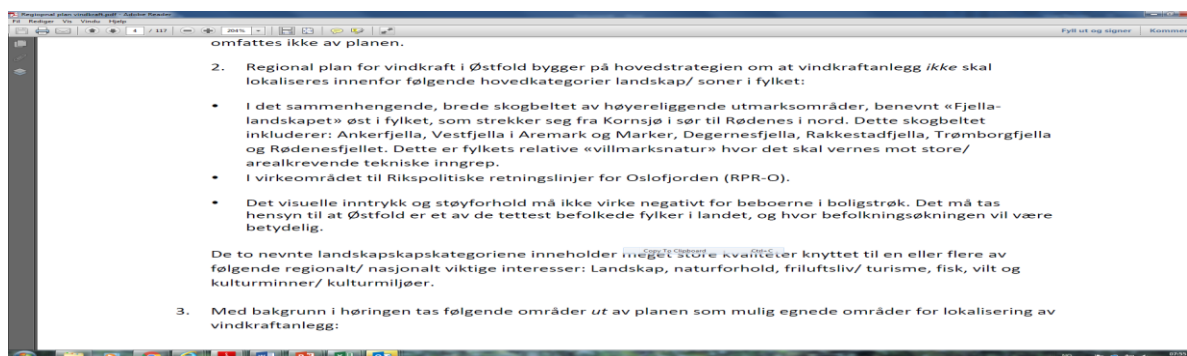
Vi ser at NVE allerede har lagt inn området som myk eksklusjon, men vi ønsker likevel å understreke viktighetene av å bevare dette området.»

Vurdering av alternativer og konsekvenser:

Tverrfaglige vurderinger:

Som nevnt ovenfor har Marker kommune tidligere gitt innspill i prosessen, og deler av det området som opprinnelig lå inne er også tatt ut i det endelige forslaget. Det er likevel deler av Fjella-området som fortsatt ligger inne, noe som kan synes vanskelig å forstå. En av de viktigste verdiene ved dette området er at det er et relativt stort sammenhengende ubebyggt område i et fylke som ellers er ganske utbygd. Ved å vurdere vindkraft i deler av dette området, vil mye av verdien bli borte.

I den regionale planen for vindkraft som Østfold fylkeskommune tidligere utarbeidet heter det i vedtaket blant annet

I forslaget er de vestlige deler av området tatt inn som et mulig utbyggingsområde, og Marker kommune vil be om at dette tas ut.

Marker kommune har i dag en vindpark bestående av 15 vindturbiner lokalisert på «Kjølen», høydedraget mellom Norge og Sverige. Her er 8 turbiner plassert nord for E18 og 7 turbiner plassert syd for E18. Marker kommune anbefalte en slik etablering etter omfattende vurderinger for og i mot. I dag har vi disse som en del av landskapsbildet, men vil likevel fraråde at vi får en tilsvarende etablering i Fjella-området.

Marker kommune har i forslaget til ny kommuneplan som nå legges ut høring fortsatt sin strenge praksis med hensyn til etableringer av fysiske tiltak i Fjella-området. Vi har valgt en strategi der vi ønsker å gjøre det noe enklere med tiltak i områder som allerede er «tatt i bruk», men ytterligere strengt i områder som ikke er bebygd. Tillatelse til utbygging av vindkraft i Fjella-området vil undergrave dette betydelig, og kanskje også medføre at annen type utbygging må tillates.

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme:

Selv om forslaget ikke direkte berører Marker kommune, så vil vi indirekte berøres av en eventuell utbygging. Marker kommune har trolig tatt sin del av vindkraftutbyggingen på land i Norge, og vil ikke være tjent med å ha turbiner på begge sider av kommunen. Vi profilerer oss som en kommune som tar miljøansvar og går foran når det gjelder fornybar energi. Vi planlegger også et besøkssenter der vindkraft vil være hovedtema, men ønsker ikke at Vestfjella skal bygges ut.

Vurdering av økonomi og organisasjon

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter

Regional plan for vindkraft i Østfold

Konsesjonssøknaden

Vidar Østenby

Fungerende rådmann